

על תרומות ותרמיות



ברור שיש גם אנשים שמנצלים עמותות לרעה, אבל כאלה יש גם בחברות עסקיות. בוגט וקידר במשרדם

יותר יעלה עליך". בוגט מוסיף ש"רמת הפעילות של העמותות היא יפה ומרשימה, אבל עדיין מגיעה לכדי כ-10 אחוזים ממחזור הפעילות של המשק. כך שרוב הכספים של הוונשלטון הם לא בעולם העמותות. עלינו לזכור שאנשים מקימים עמותות מסיבות טובות הם רוצים להתפלל בבית כנסת משותף, לתרום מזון לנוקמים ולסעוד המלסים, לחנך את ילדיהם בחינוך טוב יותר".

עדי כמה ההתאגדות הוולונטרית פוטר את המדינה מהענקת שירותים נחוצים?

"זה קרה הפוך: קודם לא היה השירות, ואז השלימו אותו", מסביר קידר. "רק המדינות הלא-דמוקרטיות מספקות את מלוא השירותים לאזרחיהם. אפילו במדינות הסקנדינביות הסוציאליסטיות, המספקות יותר שירותים לאזרחיהן, המדינה לא מספקת 100 אחוז מהשירותים. לה רק בגלל היכולת, אלא מתוך תפיסה שמגורר השלישי יודע לספק אותם טוב יותר. אם פעם המדינה החזיקה צי מכונות, היום היא עושה את זה באמצעות ליסינג, כי מישור אחר יודע לתחזק יותר טוב ממנה. מבחינת המדינה טוב יותר לאפשר לאזרחים להפעיל מועדונים לקשיש, מאשר לעשות זאת בכוחות עצמה. הדבר גם ראי מבחינת הערך המוסף של אזרחים מתנדבים בקהילה".

האם לא עלה על המדינה הובת הזחנה של אזרחיה?

"זה ויכוח אידיאולוגי, אבל השאלה היא אם אתה נותן לכוחות השוק למלא את תפקידן ובחון מהצד, או שאתה ממזיח את רשת הביטחון שהיתה ולא נותן לכוחות השוק מקום. עם הקמת מדינת ישראל, על סגן המוסדות ההתנדבותיים שהיו בטרם המדינה, רשת הביטחון היתה מדהימה. אחר פרויקט ההלאמה של המדינה בשנות ה-50, בעצם כל אחד מאיתנו בא ואומר שהמדינה תעשה, ואיטא הולכות ויורדות ההתנדבות והערבות היהודית ויורד שיעור הפילנתרופיה. זהו בדיוק המצב כיום, ועלינו להחזיר את הגלגל לאחור. אנו נמצאים כיום נמוך יחסית לעולם כסולם ההתנדבות. הפסיקה והמדינה צריכה לעשות, יחד עם אידיאולוגיה קפיטליסטית, הביאה בעצם לחוסר האחריות ההולכת ומתפשטת. להחזיר את האחריות לאזרחים פירושו לממש סדר יום אזרחי".

קהליות. זה כל היופי

מה עם שימוש לרעה של העמותות, כמו בפרשת הירשזון?

"בעמותה השימוש לרעה מתבטא בפעילות שבניגוד למטרותיה, בנייהל ובזבזן או לא יעיל, או בשלשול כספים לכיס הפרטי, כמו אצל הירשזון. אך המקרה הפלילי הוא הרבה פחות נפוץ ממה שנפשת".

ביצד שמיעה התרמית השלילית שדברה בעמותות?

בוגט: "העובדה שהייתה הצעת חוק שבעמותות אסור להשתמש במומנים מעידה על התדמית השלילית כאלף עדים. אבל למה רק בעמותות, ולא בחברות? הרי מי שגרם להפסדים הגדולים בעולם

המרכיבות את רמת הפיצוי שניתנה למגורשי ההתנתקות, פסיקות שאוששו בשנים האחרונות בבתי המשפט. כיצד הוא מסביר את העובדה שהמגורשים נאלצים לעבור מסכת ייסורים בדרכם לפיצויים? "המערכת פה היא התפתחותית", הוא מפרט.

לאחרונה חבר בוגט לרשם שהחליף אותו בתפקידו בשנים 2005-2008, ע"ד ירון קידר, והשניים הקימו משרד ע"ד משותף, הראשוני בסוגו, שמתמחה בייצוג משפטי לעמותות ולמגורר השלישי. השניים מייצגים כיום לממשלת נתיניה בנושאים שונים, ורקעו של חוק העמותות, ומשרים ממלכתיות גם בראיון איתם, לצד רצונם העז לסייע לעמותות לפתור את בעיותיהן המשפטיות.

קידר (44) העביר בומנאות התפקיד למשרד המשפטים והקים את משרדו המלכתיות כחלוני המיוחס לרבי ישראל מסלנטר, הוא מרבה לשתף את סביבתו בחידושים על פרשת השבוע. במשך השנים שימש קידר, אב לשלושה ותושב תל-אביב, כיועץ המשפטי של הסתדרות העובדים וכיועץ המשפטי של מרצ.

אילו "שיניים" יש לרשם העמותות מול נצלנים מועדים? מתברר שהרבה יותר משינתן להעלות על הדעת. אם עד לכניסתו של בוגט לתפקיד רשם העמותות ב-1997 הקיטת עמותות היתה אות מתה בחוק, הרי שבתקופתו מנהלי העמותות פחדו מהיום שבו חוקיו התגלו במשרדיהם וכיצעו הקיטת שתייעור. במהלך כהונתו של קידר אף הורחבה ביקורת העומק החשבונאית של העמותות, שהיא בדיקה חודרנית שאף עמותה לא מספיקה. שוט נוסף שיכול להניף הרשם הוא הליכה לפירוק העמותה באמצעות צו מבית המשפט. הצעד לא בהכרח מביא לפירוק העמותה, כמו למינוי מפרק שדואג להבראתה (כפי שקרה עם עמותת קו לחיים' לילדים חולי סרטן), או לפתרון בעיה ארגונית ולא של תורמים כספי

ע"ד עמירם בוגט:

"עמותה מנוצלת לרעה כאשר הכסף לא הולך לקידום מטרותיה, אלא זורם למקורבים. תפקיד הרשם הוא למזער את התופעה באמצעות בדיקות תכופות"

המרכיבות את רמת הפיצוי שניתנה למגורשי ההתנתקות, פסיקות שאוששו בשנים האחרונות בבתי המשפט. כיצד הוא מסביר את העובדה שהמגורשים נאלצים לעבור מסכת ייסורים בדרכם לפיצויים? "המערכת פה היא התפתחותית", הוא מפרט.

לאחרונה חבר בוגט לרשם שהחליף אותו בתפקידו בשנים 2005-2008, ע"ד ירון קידר, והשניים הקימו משרד ע"ד משותף, הראשוני בסוגו, שמתמחה בייצוג משפטי לעמותות ולמגורר השלישי. השניים מייצגים כיום לממשלת נתיניה בנושאים שונים, ורקעו של חוק העמותות, ומשרים ממלכתיות גם בראיון איתם, לצד רצונם העז לסייע לעמותות לפתור את בעיותיהן המשפטיות.

קידר (44) העביר בומנאות התפקיד למשרד המשפטים והקים את משרדו המלכתיות כחלוני המיוחס לרבי ישראל מסלנטר, הוא מרבה לשתף את סביבתו בחידושים על פרשת השבוע. במשך השנים שימש קידר, אב לשלושה ותושב תל-אביב, כיועץ המשפטי של הסתדרות העובדים וכיועץ המשפטי של מרצ.

אילו "שיניים" יש לרשם העמותות מול נצלנים מועדים? מתברר שהרבה יותר משינתן להעלות על הדעת. אם עד לכניסתו של בוגט לתפקיד רשם העמותות ב-1997 הקיטת עמותות היתה אות מתה בחוק, הרי שבתקופתו מנהלי העמותות פחדו מהיום שבו חוקיו התגלו במשרדיהם וכיצעו הקיטת שתייעור. במהלך כהונתו של קידר אף הורחבה ביקורת העומק החשבונאית של העמותות, שהיא בדיקה חודרנית שאף עמותה לא מספיקה. שוט נוסף שיכול להניף הרשם הוא הליכה לפירוק העמותה באמצעות צו מבית המשפט. הצעד לא בהכרח מביא לפירוק העמותה, כמו למינוי מפרק שדואג להבראתה (כפי שקרה עם עמותת קו לחיים' לילדים חולי סרטן), או לפתרון בעיה ארגונית ולא של תורמים כספי

ע"ד עמירם בוגט:

"עמותה מנוצלת לרעה כאשר הכסף לא הולך לקידום מטרותיה, אלא זורם למקורבים. תפקיד הרשם הוא למזער את התופעה באמצעות בדיקות תכופות"

המרכיבות את רמת הפיצוי שניתנה למגורשי ההתנתקות, פסיקות שאוששו בשנים האחרונות בבתי המשפט. כיצד הוא מסביר את העובדה שהמגורשים נאלצים לעבור מסכת ייסורים בדרכם לפיצויים? "המערכת פה היא התפתחותית", הוא מפרט.

לאחרונה חבר בוגט לרשם שהחליף אותו בתפקידו בשנים 2005-2008, ע"ד ירון קידר, והשניים הקימו משרד ע"ד משותף, הראשוני בסוגו, שמתמחה בייצוג משפטי לעמותות ולמגורר השלישי. השניים מייצגים כיום לממשלת נתיניה בנושאים שונים, ורקעו של חוק העמותות, ומשרים ממלכתיות גם בראיון איתם, לצד רצונם העז לסייע לעמותות לפתור את בעיותיהן המשפטיות.

קידר (44) העביר בומנאות התפקיד למשרד המשפטים והקים את משרדו המלכתיות כחלוני המיוחס לרבי ישראל מסלנטר, הוא מרבה לשתף את סביבתו בחידושים על פרשת השבוע. במשך השנים שימש קידר, אב לשלושה ותושב תל-אביב, כיועץ המשפטי של הסתדרות העובדים וכיועץ המשפטי של מרצ.

אילו "שיניים" יש לרשם העמותות מול נצלנים מועדים? מתברר שהרבה יותר משינתן להעלות על הדעת. אם עד לכניסתו של בוגט לתפקיד רשם העמותות ב-1997 הקיטת עמותות היתה אות מתה בחוק, הרי שבתקופתו מנהלי העמותות פחדו מהיום שבו חוקיו התגלו במשרדיהם וכיצעו הקיטת שתייעור. במהלך כהונתו של קידר אף הורחבה ביקורת העומק החשבונאית של העמותות, שהיא בדיקה חודרנית שאף עמותה לא מספיקה. שוט נוסף שיכול להניף הרשם הוא הליכה לפירוק העמותה באמצעות צו מבית המשפט. הצעד לא בהכרח מביא לפירוק העמותה, כמו למינוי מפרק שדואג להבראתה (כפי שקרה עם עמותת קו לחיים' לילדים חולי סרטן), או לפתרון בעיה ארגונית ולא של תורמים כספי

ע"ד עמירם בוגט:

"עמותה מנוצלת לרעה כאשר הכסף לא הולך לקידום מטרותיה, אלא זורם למקורבים. תפקיד הרשם הוא למזער את התופעה באמצעות בדיקות תכופות"

25 אלף עמותות רשומות כיום בישראל ומגלות מיליארדי שקלים. אך האומנם כל העמותות נחלצות לטובת הציבור? רשמי העמותות לשעבר עמירם בוגט ורון קידר: "ברור שיש עמותות מושחתות, אך בגודלן הן תופעה מבורכת" ■ ואין נלחמים בעמותות נכלוליות? לחוק דווקא יש שיניים. תשאלו את אהוד ברק, הירשזון והברה קדישא

אורי פי

צירוף מקרים מפתיע למדי, הראיון עם עורכי הדין עמירם בוגט ורון קידר, רשמי העמותות במשרדי הפנים והמשפטים, מתקיים ביום שבו הודיע שר הרווחה יצחק הרצוג על הקצאת 200 מיליון שקלים בנובמבר הקרוב להצלת עמותות קורסות. על פי נתוני המשרד, למעלה מ-4,000 עמותות נקלעו לגירעונות של מיליוני שקלים, ועל כן נחלצה ממשלת נתניהו להקמת קרן החירום לסיוע.

בישראל רשומות כיום כ-25 אלף עמותות, המכונות "ארגוני מגורר שלישי", מתוכן 10,000 אינן פעילות מסיבות שונות, ולכן אינן מתקצבות על ידי המדינה. היקף המועסקים בארגוני המגורר הפעילים עומד על כ-35 אלף איש. 70 אחוזים מהתרומות שמקבלות העמותות החברתיות, למעלה מ-10 מיליארד שקל בשנה, מקורן בחו"ל. שאר התרומות זורמות מתורמים בארץ ומקופת המדינה, המממנת כל עמותה פעילה הכפופה לאישור ניהול תקין מרשם העמותות. "עמותה שלא מדווחת על חלוקת הכספים שלה לציבור, לפעילים ולמנהלים - לא תקבל שקל מהמדינה", מסביר ע"ד בוגט. "בנוסף, נערכות בדיקות מטריות, ובהן גם המטריות של העמותה מחלקת למחזור העמותה והכנסותיה, אם הכסף הולך יותר למטרות ופחות להוצאות הנהלה, ובהן גם המטריות של העמותה את מטרות הקמתה".

האם עמותות לא מועשיות לניפוח בל מיני ביצים פרטיים?

"בשונה מעולם החברות, בעולם העמותות רוצים לעשות דברים טובים וזולת", מסביר ע"ד בוגט. "וכתוב של מי שרוצה להרוויח כסף להקים חברה, אבל מי שרוצה להיטיב עם הולדת על ידי הקמת בתי כנסת, ישיבות, חינוך, ספר למחוננים ולטיעוני טיפוח, התארגנות למלחמה בנגעים חברתיים כמו סמים ונשים מוכות וכדומה - מקים עמותה. עמותות הן דבר מבורך וכן רובן בישראל המבורכת בהתנדבות ובשיעורי עשייה לטובת אחרים, וטוב שכך. האם יש אנשים שמנצלים את מוסד העמותה לרעה? דאי שיש, כמו שיש המנצלים כסף חברה עסקית לרעה".

אין יודעים שעמותה מנוצלת לרעה?

"כאשר חוסר לא הולך לקידום מטרותיה, אלא זורם למקורבים בשוטים שונות. ברור שהדבר קורה כל הזמן, ואחד מתפקידי רשם העמותות הוא למזער זאת באמצעות בדיקות תכופות, מחיקת